

Улуғ 50 йиллиги ШАРАФИГА

БҲТҮН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТНАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 65 (3547). Шанба, 1 апрель 1967 йил. Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи ишчилари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги юбилейи бахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар.

4880 ТА ТРАКТОР

торлардан 1600 таси ишлаб чиқарилади. Биринчи кварталнинг сўнгги ойда эса 1730 та агрегат қўлдан чиқарилади.

рилмаган натижага эришдилар. Асбобсозлик, шестернялар цехлари коллективлари, йиғувчи эскалар бригадалари тез ва соз ишлашди.

С. ТҒЛАЕВ,
Х. ОЛИМЖОНОВ.

Шу кунларда областимизнинг қўлгина хўжаликлариди ерга «оқ олтин»нинг барака уруғи қадалаяпти. Янгйўл райониди Назарали Нисов номли колхоз деҳқонлари ҳам чигит экинни кун сайин авж олдиришляпти. Улар ерини яхши етилгандан кейин чигитни яхоятда сифатли қилиб экишга алоҳида аҳамият беришмоқда. Суратда: механизатор Э. Соттис ва селакчи А. Хамидов ўртоқлар бош-қараётган агрегат чигит экмоқда.

САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ҳабар беришча, республика саноат ходимлари Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олши учун мусобақалашиб, ялпи маҳсулот ва қўшма қийматнинг энг муҳим бўйлаб ишлаб чиқариш юзасидан 1967 йил биринчи квартал планини муддатидан олдин, 29 мартда бажардилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Матбуотда кўп йил давомида самарали ишлаганини ва туғилган кунига 60 йил тўлганини муносабати билан «Ленин байроғи» республика газетасининг редактори Исломов Абдулла Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонида мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланди.

КЕЛИНГ, МУСОБАҚАЛАШАЙЛИК ҚАРДОШЛИК РАМЗИ

ҚАРДОШЛИК РАМЗИ

Қадридон Асқарали Мирзаев! Сизга ва сиз раҳбарлик қилиб келадиган Ленин номли колхознинг қалон пахта ишчи билан туғён ураётган меҳнаткашларига кўндан-кўн салом.

Ўтган 1966 йил—пахта йили бўлди. Ўзбеклар ҳам, тоjikлар ҳам пахта тайёрлаш пилларини ошириб бажаришди. Ўзбек деҳқонлари она-Ватанга 4 миллион 82 миң тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Ўзининг колхозимиз ҳам 1400 гектар пахта майдонидан эа хирмонига 5 миң тонна «оқ олтин» тўйдди. Гектардан олинган ҳосил 35 центнердан ошиб кетди. Давлатга сут, гўшт, пилла, дон, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, мева-сотиш пиллари ҳам ошириб бажаришди.

Бундай улкан галабага эришишда партия ва ҳукуматимизнинг мислиси катта ёрдами, мамлакатимиздаги барча халқлар, жумладан, сиз биродаримиз тоjik халқининг қўмагини ҳаммавақт эслаймиз.

Югудларимиздан мамнуимиз. Лекин халқимизда «туя миниб узоқни кўзла» деган нақл бор. Эришилган галаба билан чекланиб қолмаслигимиз, юксак чўққиларни кўзлаб олға дадил қадам ташлаётганимизни керак.

Биз партия амри, донолар фикрига амал қилиб, пахтачиликни тараққий эттиришда юксак чўққиларни мўлжаллашимиз. 1967 йилда пахта ҳосилидорлигини гектар бошига 40 центнерга етказамиз. Ахд-пай-понимиза шундай. Бу хамирдан кийин сўнгирганлик осон иш эмаслигини, пешона тери тўкиши, кўнни тунга улаб меҳнат қилиш зарурлигини яхши биламиз.

— Шундай даврда яшай-мизми,— деган айти марҳум устозимиз, ўч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов,— кечат янгилик бутун эскириб қолган. Бутун-гун ҳам эртага эскириши турган гап. Илалнинг, яхшилик яратиб, оз маблаг, илчи кучи сарфлаб, кўп маҳсулот олини.

Пахтакор деҳқонларимиз ана шу йўлдан боришляптилар. Пахта майдони—ғвардиачилар майдони. Илгарилари деҳқончилик ишлари машиналарда бажарила-са ҳам пахта ҳисаб кўла тери-ларди. Энди эса пахта ҳам машиналар тарафти, тергалади ҳам қўйиб йиллати. Ленин ор-дени бригадла бошлиғимиз Ма-нат ака Камолов ўтган йили 140 гектар майдондан ҳосил-ларини асосий қисминин «загори кема»ларда териб олди, план-ни колхозда биринчи бўлиб бажарди. Хосилдорлик 43 цент-нерга етди. Мана, машинанинг паровати!

«Хосилдорликни кўтаришни

ҳамкорликда ҳал қилишимиз зарур бўлган бир қатор маса-лалар бор. Ана шу масалаларни мусобақалашиб ҳал қилсам деган умиддамиз. Хар икки кол-хоз пахтакорлари яхши ният билан кўл олишиб майдонга кириш, маҳсулот мўллагини бунёдга келтириш учун мусоба-қалашсин. Бу мусобақа хар икки колхоз меҳнат ахли ўрта-сидида дўстлик рамзига айлан-син.

Ҳурматли Асқарали Мирза-ев! Сиз марҳум Ҳамроқул ота Турсунқулов билан Москвада, Тошкентда, Душанбада кўп уч-рашиб суҳбатлашгансиз. «Одам-га ўтган умрига қараб эмас, балки қилган ишига, яратган мўлдиб бойлигига қараб баҳо берилади» дегди у. Умримиз-нинг хар даққасини пахта, сут, гўшт, дон, пилла ва бошқа ма-ҳсулотларни кўпайтиришга сарф-этайлик. Хар ким ўз қасбини паравлаш учун курашсин. Юқориди гектардан 35 цент-нердан «оқ олтин» хирмони кў-

тарганимизни, энди 40 центнер-лик маррани кўзлаётганимизни айтдим. Олинган мажбури-ятни бажариш учун нималар қилинди-ю, яна нималар қил-моқчимиз. Шу ҳақда бир-икки оғиз гапирмоқчиман.

Пахта майдонларимиз кўзда 32—35 сантиметр қуқурлабла шудгор қилиб қўйилган. Шуд-горлашдан олдин хар гектар ер-га 8—10 тоннадан чиритилган гўн, 500 килограмдан фос-форли ўғит солинди. Қиш фас-ли серегин келди. Шудгор ҳо-зир кўчиб етибди, чигитнинг ёни ерга тегиши билан кўтариб чиқалди.

Деҳқонлар уруғ—ҳосилнинг онаси дейишляди. Бу галда жон бор. Уруғ сара бўлса, кўчат бир текис униб чиқади, текис кўчат эса юқори ҳосил беради. Шу ўлкадан уруғга катта эътибор берамиз. Чигитни вақтида та-шиб келтирдик, дезинфекция қилинган махсус жойларда сақ-

ламоқда, димқиб қолмиши ёни чирпишга йўл қўйилмади. Си-ниқ—мертик, заҳаланган уруғ-лик, ажратиб ташланади. Мар-ан тўла, стандартга тўри кела-диган чигитгина олинлади.

Сўнгги йиллардаги юзи иш-га диққат қилилди. Бирини—чи-гит узоғи билан бир ҳафтада экиб бўлишляпти. Иккинчиси—пахта терини 30—35 иш кун-ида таомланяпти. Бунинг бо-си шуки, деҳқонларимиз тех-никанинг «тил»ини тушунадиг-ган бўлиб қолдилар, техникани ишга туширишдан олдин шай-лашга катта эътибор берадилар. Хўжалигимизда 200 га яқин трактор, терим машиниси ва бошқа техника бор. Уларнинг ҳаммаси капитал ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди.

Районимизда, областимизда ялпи ҳосилнинг 80—85 проценти «загори кема»ларда йи-гиб-териб олаётган хўжалиқлар жуда кўп. Бироқ, биз ҳали ўша даражада, эриша олганимиз йўқ. Ўтган йили машиналарда минг тонна пахта тердик. Бу, талабга янаоқ бормайди. Юби-лей йилда қамилда 60 процент ҳосилни, шундан кейинги йил-ларда 80—85 процент майдон-даги пахта «загори кема»-ларда териб олишга аҳд қил-дик. Шунга яраша таралдул қўйилляпти.

Энди колхозчилар моддий-ма-даный фаровонлигини яхшилаш-табдиларни тўғрисида келайлик. Ўзбекистон Компартиясини Мар-казий Комитети IV пленуми-нинг қарорлари колхозчилар-нинг турмуш маданиятини юк-салтиришда жанговар програм-ма бўлаётди. Ўтган йили ялпи даромадимиз 2 миллион 600 миң сўмга етди. Колхозчилар-нинг олийк иш ҳақи бир йилда 25 процент ошди. Колхоз қи-шлоқлари посёлка системасида қайта қуриляпти. Маданий-ма-нсий муассасалар тармоғи кенгайляпти.

1967 йил—юбилей йили. Совет ҳокимияти ўрнатилгани-нинг 50 йиллиги, доҳимиз В. И. Ленин туғилган кунинг 100 йиллигини пахта ва бошқа ма-ҳсулотлар етиштиришнинг хар қачонгидан кўпайтириш билан кутиб олайлик. Ўзбек ва тоjik пахтакорлари бунёд етдиган «оқ олтин» толаридида икки қардош халқнинг Коммунисти-к партия, унинг ленинчи Марка-лий Комитетида, Совет ҳукума-тига бўлган меҳр-муҳаббати ва садоқати жиловлансин.

Ўсар ЖҲРАЕВ.

Ўзбекистон ССР, Янгйўл районидида уч марта Со-циалистик Меҳнат Қаҳра-мони Ҳамроқул Турсунқу-лов номли колхоз раиси, республикада хизмат кўр-сатган пахтакор.

ҲАМРОҚУЛ ТУРСУН-ҚУЛОВ НОМЛИ КОЛ-ХОЗ АЪЗОЛАРИНИНГ УМУМИЙ ИЙГИЛИШИ ҚАРОРИДАН

Қардош Тожикистон ССР Регар районидидаги Ленин номли колхоз аъзоларининг Улуғ Ок-тябрнинг 50 йиллиги му-носабати билан юбилей йилида гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш юзасидан ўза-ро социалистик мусобақа боғлаш ҳақидаги қақир-ғи маъқулансин. Бу му-собақа халқларимиз ўр-тасидида традицион дўст-лик, қардошларча алоқа-нинг яна бир ажойиб тимсолидир.

Мусобақа шартлари-нинг бажарилиши мунта-зан равишда текшириб борилис.

Ушбу қарорнинг бир нуسخаси Ленин номли колхозга юборилсин.

ЛЕНИН НОМЛИ КОЛ-ХОЗ АЪЗОЛАРИНИНГ УМУМИЙ ИЙГИЛИШИ ҚАРОРИДАН

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги муносабати би-лан мамлакатимизда кенг авж олиб кетган соци-алистик мусобақага қў-шилиб, Ўзбекистон ССР Янгйўл районидидаги уч марта Социалистик Меҳ-нат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли кол-хозда гектаридан 40 цент-нердан «оқ олтин» етиш-тириш юзасидан соци-алистик мусобақа боғ-лашга қақирдилар. Бу қақирққа тўла қўшила-миз ва маъқулаймиз. Бу мусобақа халқларимиз ўртасидидаги буюк ленинча дўстлигини янада муста-қамлашга хизмат қилади.

Ушбу қарорнинг бир нуسخаси Ҳамроқул Тур-сунқулов номли колхозга юборилсин.

ДЎСТЛИК БАЙРОҒИ

Хурматли Ўсар ЖҲраев! Сиз, га, сиз орқали колхозининг меҳнатсевар аъзоларига меҳр-муҳаббатимиз, қардошлик ҳис-туйғударимиз ила тўла салом-мизни йўллаймиз.

Совет ҳокимиятининг мубо-рак 50 йиллиги ва доҳимиз В. И. Ленин туғилган кунинг 100 йиллигини муносиб соғла-лар билан кутиб олиш учун мусобақага қақириб йўллаган хатингизни ўқиб чиндик. Сиз-лар ушбу мактуб билан икки қон-қардош халқнинг пахта ва бошқа маҳсулотлар етиштири-ни кўпайтириш учун ҳамкор-ликда иш олиб бориш, илгор тажрибларини ўртоқлашдан олжанасиб мақсадга қораланди-син. Бунинг учун раҳмат, дўст-лар!

Тожикистон ССР ва Ўзбеки-стон ССР деҳқонларининг дўст-лиги пахтачилик соҳасида ан-танга айилган кетган социали-стик мусобақада ҳам ўз аксини топмоқда. Чегара ва масофа билмас бу дўстлик тобора ри-вожланиб, мустақамланмоқда.

Еримиз еримизга, элимиз элимизга, дилимиз дилимизга туташ. Азалдан бир ариқдан сув ичиб келамиз. Бундан 28 йил муқаддам қондош-жондош икки халқ қанган Катта Фар-гона канални Ўзбекистон каби Тожикистоннинг ҳам унуидор-далаларига об-ҳаёт бахш этмоқ-да.

Халқимизда «шериклашиб ишлаганини юраги шердай бў-лар» деган нақл бор. Азалдан шериклашиб, ҳамкорликда иш-лаб келишимиз, бундан кейин ҳам шундай қилверамиз. Макту-бингизда сизларга ҳам, бизлар-га ҳам қадрдон бўлган Ҳамро-қул отанинг инсонийлиги, ватан-парварлиги, меҳнатсеварлиги ҳис-латлари тўғрисида айтиб қол-дирган сўзларини мисолга кел-диришимиз менинг у киши билан учрашганларимни тилга олган-сиз. Ха, мен ота билан, ҳозир сиз раҳбарлик қилётган колхоз пахтакорлари билан кўп учра-шиб суҳбатлашганман, қиммат-ли маслаҳатлар олганман.

Хурматли Ўсар ЖҲраев! Мактубингиз орқали Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз меҳ-нат ахли пахтачилик ва бошқа тармоқларини комплекс ривож-лантириш соҳасида эришган муваффақиятларини биллиб беҳад қувондик. Бу соҳада ўз хўжа-лигимиз коллективни қўлга ки-ритган ютуқларини қисқада ай-тиб беришмоқчиман.

Доҳимиз Ленин номи билан аталган колхозимиз 1986 гектар майдонда пахта етиштириди. Ўтган йили хар гектар ердан 40,5 центнердан ҳосил олиб, давлат хазинасига 8 миң 35 тонна «оқ олтин» тўкди. Ма-шиналарда 1622 тонна пахта териляди.

Бултур бизда ҳам табиий

офат юз берди, 460 гектар ер-даги гўзани дўз урди. Лекин колхозчиларимиз саросимага тушмадилар, офатни мардона-вор меҳнатлари билан енгиди-лар. Ўша ерлардан 38 центнер-дан пахта олди.

Бизнинг колхозимиз зиммаси-га Хисор водийси хўжалиқла-рини сараланган уруғликни чигит билан таъминлаш вазифаси юк-латилган. Хар йили фақат уруғ-чиққидан 100—110 миң сўм фойда оламиз. «Уруғ — ҳосил-нинг онаси» деган фикрингизга тўла қўшнамиз.

Биз ерларни шудгорлаш, чи-гит экиш ва гўза парварини даврида айниқса бригада бош-лиғи билан меҳнаткорлардан қаттиқ масъулият талаб қила-миз. Меҳанизаторга фақат қай-ча гектарга чигит экигани ёни неча гектар гўзани культивация қилганига қараб эмас, балки у бажарган ишнинг сифати ва хар гектарда кўчатларни белгилан-ган миқдорда сақлаб қолганига

қараб 10 процентдан 25 про-центгача қўшимча ҳақ тўлай-миз.

Еримиз мелiorация ҳолатини яхшилаш, минерал ва маҳал-лий ўғит қоршимасидан самара-ли фойдаланиш, аниқ тупроқ картасига эга бўлиш ҳосилдор-лигини оширишда айниқса қўл келмоқда. Шунингдек дала иш-ларини комплекс механизация-лашда ҳам олға томон катта қадам қўйди. Автотрактор пар-кинизда 300 га яқин турли ма-риадаги трактор, терим ма-шиниси ва бошқа техника бор. Уларнинг қувватидан фойдала-ниш коэффициенти йил сайин ошиб бораётди. Машиналар — пахтакорларнинг таини бўлиб қолди. «Загори кема»лар юра-диган йўларда доим яшил чи-роқлар порлаб турибди.

Колхоз қишлоқлари тобора ободонлашяётгани, колхозчилар хонадонлари радиолашгани, электр ва газлаштирилгани, во-допровод тармоғи кенгайиб бо-раётгани, маданий-маиший, ма-даный-оқаргута муассасалари со-ни йил сайин кўпайиб бораёт-гани эндиликда оладиган иш бўлиб қолди.

«Сиз билан биз дўстмиз, ютуқ-камчилиқларимизга ш-ерикмиз. Шу сабабли айрим нуқсонларни ҳам сира яширмай айтaverамиз. Ахир, ютуқларимизни ўртоқлашиб, камчилиқла-римизни ҳамкорликда бартараф этамиз, деган ниятда мусобақа қилишаймиз-да!» Ўтган йили 29 пахтачилик бригадасидан 7 та-си колхознинг ўртача кўрсат-кичидан кам пахта берди. Биз юбилей йилида уларни ҳам ил-горлар даражасига етказишга аҳд қилим.

Шонли юбилей йилида хар бир хўжалик, шу жумладан сиз билан биз раҳбарлик қилётган колхоздор олдинга ҳам қишлоқ хўжалигини, айниқса пахтачи-лигини тараққий эттириш юза-сидан муҳим вазифалар қўйилган. Ҳозирдан узоқни кўзлаб иш ту-тишимиз, зиммага олинган со-циалистик манбуритларнинг бажарилишини таъминлайдиган чораларни қиришмиш керак. Колхозимиз бу йил ҳосилдор-лигини ўтган йилгидангидан камай-тирмаган ҳолда она-Ватанга 8 миң 35 тонна пахта, 340 тон-на гўшт, 625 тонна сут, 130 центнер жун, 177 центнер пил-ла ва бошқа хил маҳсулотлар етказиб беради. Дон, мева, саб-завот маҳсулотлари кўпайтири-лади.

Қўлдам экин кампаниясига хар жиҳатдан шаймиз, аниқ дўстлар. Бу йил қамилда 2000 тонна пахтаи машиналарда териб оламиз. Ҳозирданқо шун-га тайёрлик қўйилмиз. Бошқа гапларни сизлар мусобақа шартномасини имзолаш учун колхозимизга келганларингизда ёни биз борганимизда гапириб берамиз, маслаҳатлашамиз.

Режаларимиз катта, вазифа-ларимиз аниқ ва маъсулиятли. Шундай экан, дўч келишимиз мумкин бўлган қийинчиликлар-ни мардонавор енгитилик, ни-шонга олган маррага етайлик. Келинг дўстлар, қўлни қўлга бериб, зафар байроғини ҳам-корликда янада юқори кўтарай-лик!

Асқарали МИРЗАЕВ,
Тожикистон ССР, Регар районидидаги Ленин номли колхоз раиси.

(«Совет Ўзбекистони»нинг шу йил 25 март сонидан олинди).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет халқига, армия ва флот жангчиларига чуқур қайғу билан маълум қила-диларки, атоқли давлат арбоби, СССР Қурулди кучларининг актив қурувчиларидан бири машҳур совет саркардаси, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети-нинг депутати, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР Мудофаа министри, Со-вет Иттифоқи маршали Родион Яковлевич МАЛИНОВСКИЙ узоқ давом этган оғир ка-салликдан сўнг 1967 йил 31 мартда 69 ёшида вафот этди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

1. СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновскийни дафн қилишни ташкил этиш учун А. Н. Косигин (раис), Д. Ф. Устинов, И. В. Капотов, Л. В. Смир-нов, А. А. Гречко, М. В. Захаров, А. А. Епишев, Н. Н. Крилов, К. А. Вершинин, П. Ф. Батницкий, С. Г. Горшков, Н. Г. Егори-чев, М. П. Георгиев ўртоқлардан иборат составда ҳукумат ко-миссиясини тузилсин.

2. Р. Я. Малиновский Қизил майдонда, Кремль девори ёни-да дафн этилсин.

ВАТАНПАРВАРЛАР БУРЧИ

ДОСААФнинг Тошкентда бўлиб ўтган тўртинчи республика кон-ференциясида оммавий мудофаа жамиятининг ватанпарварлиги фа-олияти тўғрисида кўндан-кўн ми-соқлар келтирилди. ДОСААФнинг-уш мингта бошланғич таъини-ларининг ваюларни республика ко-митетининг раиси генерал-май-ор В. Е. Соҳанжийнинг ҳисобот доқладини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Компартиясини Мар-казий Комитетининг иккинчи сен-ретари В. Г. Ломоносов Ўзбеки-стон Компартиясини Марказий Ко-митети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Сове-ти номидан конференцияга юбо-рилган табриномани делегатлар-нинг қарсанлари остида ўқиб бер-ди.

СССР ДОСААФ Марказий Ко-митетининг раиси, Совет Иттифо-қи Қаҳрамони, армия генерали А. Л. Гетман конференцияда суз-га чиқди.

Конференция ишида Ўзбеки-стон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов қатнашди.

СССР ДОСААФнинг 40 йиллиги муносабати билан таъсис этилган фахрий нисиллар, шунингден хот-тира соғвалари мамият активла-рининг бир гуруписига ташталади ваъиятда тошйирлади.

ДОСААФ республика комитети-нинг биринчи пленумида генерал-майор В. Е. Соҳанжий унинг ра-иси қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

БАҲОР боғ-роғларда, кўчалар ва хиёбонларда, бепоян далаларда бўлган каби ҳаёт йўлларда ҳам жила қилипти. Ўзининг ажиб тўғаллиги билан кўчаларни мафтун этади. Шу кўчаларда йилларга чиққангиз, яъни юрган кўчанингиз, энди сабаа уриб келатган майсаларни кўриб бахри-дилангиз очилиб кетди. Йиллар соҳиблари бўлган кўчаларда узоқ-узоқ суҳбатлашгангиз, отлар нар саир қилгангиз, соф ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олгангиз келди.

Бекбоддаги «Чанок» совхозининг йилларда ҳам шу кеча-кундузда чиройли манзараларга эга бўлган. Улуғ Октябрьнинг 50 йиллиги вахтасида турбю меҳнат қилётган азамат кўчалар ҳозир кеча-кундузда тиним билан кўчаларни кўриб келатган. Улар ўз боқимлиқларида кўчаларни қишлоқдан соғом ва семиз ҳолда олиб чиқиб муваффақ бўлдилар. Эндиликда кўчаларнинг кампаниясини намунали ўтказиш учун гайратта гайрат қилиб кўчаларни кўриб келатган.

Совхознинг бош кўчаси ўртоқ Тилов Хўжакулов ҳар йили пешқадимлиги кўчаларни кўриб келди. Унинг юбилей йиллигида мажбурияти янада юксак: ҳар юз бош совлиқдан кам деганда 110 тадан кўзи олмоқчи. Ҳозирга қадар унинг боқимлиқларида совлиқларнинг ярмидан кўпроги кўзилади. Тўғилган кўчалар орасида эгизаклари кўп. Хўжаликнинг илгор кўчаларидан Раҳматулла Ҳазратов, Турдубой Тошмуродов сингари ўртоқлар ҳам совлиқлардан кўзилади кўзи олишда Тилов акадан қолди.

Суратда: совхоз бош кўчаси ўртоқ Т. Хўжакулов йилларда.

ТАШАББУС ВА САМАРА

Оржоникидзе районидаги «Ленинград» номи билан аталувчи қолхозда кўрсаткичлар тўрт-беш йил муқаддам пайсига кетган эди. Бу анчадан ахир фақат шу ҳисобни меҳнатчиларнинг эмас, балки ён атрофдаги қишлоқларнинг кишлоқлари ҳам ташвишга солиб қўйди. «Қўшнинг тинч — сен тинч» дегандек, улар ўз қўшларини шатакка олиш ниятини дилларига тугдирди.

Ана шундай олижаноблик билан ташаббус кўтариб чиққанлардан бири қўшни Фрунзе номи қолхозининг раиси Исмонд Ирибоев эди. У ўзининг анча юксалган, ҳаромонлама обод ва кўркам бўлган хўжалигини ташлаб, ана шу қолқол қолхозга ўтиб ишлаш истагини билдирди. Исмонд аканинг бу фикри «Ленинград» қолхозининг аъзоларига маъқул бўлди, уни ўз қолхозларига раис қилиб сайладилар.

унумли фойдаланиш йўли билан сарф-харажатларини иқтисод қилиш ҳисобига қўйди.

Беш йиллигининг биринчи йилида бу қолхозда тўрт етиштирилган 1963 йилдаги нисбатан уч барабар, жумла етиштирилган салкам икки барабар сўт етиштирилган бир ярим барабар кўпайтирилди. Деҳқончилик маҳсулотлари етиштирилган ҳам сезиларли юксалди. Масалан, уч йил муқаддам 1505 центнер картошка етиштирилган бўлса, бултўр 3700 центнерга етказилди. Сабабот ва полз экинлари маҳсулотлари етиштирилган эса кейинги уч йил ичида салкам 17 минг центнер кўпайди.

Қолхозда ҳосилдорлик ва маҳсулдорлигининг ошиши, даро-

ЧОРВАДОРЛАР ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА

маднинг кўпайиши тўғрисида маҳсулдорларнинг моддий манфаатдорликлари ҳам юксалаётди. 1963 йилда ҳар бир қолхозчининг ўртача ойлик даромади 78 сўмини ташкил этган эди. Ўтган йилда эса қолхозчилар ойига ўрта ҳисобда 138 сўмдан даромад кўпайди. Бошқача қилиб айтганда, бундан уч йил муқаддам ушбу йилнинг даромадининг аниқ 38 проценти қолхозчиларнинг қўлига тушган бўлса, ўтган йилда 54,3 проценти бўлди.

Бундай бойликларни виждонинг пок, қалби олов, ҳиммати олий кишилар — қишлоқ меҳнатчилари ўз қўллари билан яратмоқдалар. Бу қолхозда мақтаса мақтагудек ишчан, ишбилармон кишилар кўп. Гапни чорвадорлардан бошлайдиган бўлсан, биринчи бўлиб бош кўпони Исмонд Ирибоевнинг номини тила олганга тўғри келди. Чунки, Исмонд ака бултўр қолхозининг бошқа кўчалари орасида рекорд кўрсаткичларга эришди. У ҳар юз бош совлиқдан 119 тадан кўзи, ҳар бир бош қўйдан 3,7 килограмм

жун олиб, пайини анча ортири билан адо этди. Бош кўпони Жулдос Бўнақов ҳам ана шундай юксак кўрсаткичларга эришди. Шу тўғрисида ўз қолхозидан 581 сўм устам мунофот олиб. Жами йиллик даромади 2900 сўмин, ойлик маоши эса 242 сўмин ташкил этди.

Сўт-товар фермасида Қизиларгул Довонкулова, Тинди Абдураҳмонова, Зулфия Мухамедова сингари сергайрат сўт соғувчилар энг яхши натижаларга эришиб, 300—400 сўмдан устам мунофот олишди. Сабаботчиликда Илхом Бегматов, Исмонд Пулатов ўртоқлар бошқиб бригадаларининг деҳқонлари бошқаларга ўрнатилган ҳисобда.

Улуғ Октябрьнинг шонли 50 йиллиги нишонланганида бу йил «Ленинград» қолхозининг олий ҳиммат меҳнатчилари тагин ҳам юксалоқ, марраларни кўзлашмоқда. Ўл дастурхонига қарийб 5,5 минг тонна сабабот, картошка ва полз экинлари маҳсулотлари етказиб беришга бел боғлаган деҳқонлар барча ортаги екинларини алданган экан бўлишган эди. Ҳозир сабабот пайкаларида дастлабки парварини бошлаб юборилган.

Чорвадорлар ҳозирнинг ўзидеб тўғилган қабарларини қўлга киритишган. Қолқол қолхозчиларида кўчаларнинг кампаниясини кўзи тўлиб кетган. Тажрибали чорвадорлар ҳозир ҳар юз бош совлиқдан 110—120 тадан кўзи олишга муваффақ бўлишган. Хўжалик давлатга сўт сотиш кваттал пайини шу йилнинг дастлабки икки ой ичида ортиги билан бақарди. Ҳозир иккинчи кваттал ҳисобига сўт юнатишмоқда. Ўш сотиш кваттал пайини эса 172 процент адо этди.

Бу қолқол меҳнатчиларининг юбилей йилида кўйётган дастлабки қадимлари ана шундай кўтул ва қувонч билан бўлмоқда. Уларнинг бундан кейинги қадимлари ҳам кўтул бўлишини тилайми!

Ш. ШОРАХМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

О Л М А З О Р Д А

ЯНГИНҲҲ. (Ўз мухбиримиздан). 9-бодорчилик совхозидан 423 гектар боғ бор. Лекин совхоз кишилари «Боғимиз 846 гектар» дейдилар. Бунинг боиси бор. Совхознинг боғ агрономи Анивар Назаров ҳикоя қилади:

423 гектар ердаги олма дарахти 10х10 схемаси билан екилган. Улар орасига зичлаштирилган ҳисобига шафтоли, гило, олқури ва олча сингари мевадан дарахтлар ҳам етиштирилмоқда. Шунинг учун боғимизнинг 846 гектар дейиш мумкин.

Боснигиз оғзингиздан таъмин кетмайдиган хўшмани ушбуларни айтмайсанми. 216 гектар ерда худди шундай ушбулар бор. Бу совхозда ақойиб соҳибдорлар, жон-дил билан меҳнат қилаётган оддий ишчилар оз эмас. Жаҳон Омирова, Зоя Камаева, Иброҳим Давлатов, Себбе Алиева сингари ишчиларни совхоз раҳбарлари

бизнинг пешқадимларимиз, дейдилар. Шораҳим Шомасқомов, Анастаси Доприаз сингари бригада бошқиларини жуда ҳурмат қилишди. Бу кишилар ўзларининг интизомлари, меҳнатсеварликлари, иш нормалари

КЎЧАТ ЭК, БОҒ ҚИЛ!

рини ҳаммаша ошириб бажарётганликлари, пиландан — ортқ маҳсулот етиштиришганликлари билан совхоз коллективининг ҳурматига сазовор бўлганлар. Анастаси Доприаз бошқиб бригада ўтган йили ўз бригадасида план бўйича 300 ўринга 497 тонна ушбу етиштирилган муваффақ бўлди. Пиландан анча кўп помидор топирилди.

Ишчилардан Иброҳим Давлатовнинг ўтган йили ишчи

шилар оғзида достон. У бир ўзи ўтган йили бир кунда бир тоннагача етказиб олма терган.

Совхозимизнинг коллективини шонли Октябрь революциясининг 50 йиллигини меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун курашмоқда. Ўтган йили совхозда 950 тонна мева, 1750 тонна ушбу етиштирилган эди. Совхоз ишчилари юбилей йилида 1420 тонна мева, 1800 тонна ушбу, 140 тонна сабабот, 48 тонна картошка етиштиришдек юксак мажбурият олдилар.

Шу кунларда совхоз ишчилари тоқларини очиб, кўтариш, сабабот экиш сингари ишларни амалга оширмоқдалар.

Совхоз ишчиларининг харажатлари зўр, ниятлари катта. Улар юбилей йилини муваффақиятли якунлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ТАМОМ БҮЛДИ

БАЙРУТ, 30 март. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг учинчи конференцияси ўз ишчи тамомлади. Кеча кечқурун конференциянинг якунидаги ялпи мажлиси бўлди. Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари доимий бюросининг бош секретари Юсуф Асесбон конференциянинг умумий декларациясининг текстини ўқиб берди. Делегатлар гулдўрос қарсақлар остида бу декларацияни яқдиллик билан тасдиқладилар. Вьетнам ҳақидаги резолюция ҳам яқдиллик билан тасдиқланди. Бу резолюция Америка агрессиясини кескин қоралайди ва курашаётган Вьет-

нам халқи билан тамомилан бирдам эканлигини билдиради.

Осиё ва Африка ёзувчилари Арабистон ярим оролининг жанубий қисми, Бахрайн, Португалиянинг Африкадаги музтамакаларининг курашаётган халқларини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилувчи ҳужжатлар, шунингдек арабларнинг бирлиги тўғрисидаги, Фаластин масаласи ҳақидаги, Кипр, Камерун, Уммон, Франция Сомалис ҳақидаги, Яманнинг оккупация қилинган жанубий қисми, Габон-Жанубий Африка ва Судан ҳақидаги резолюциялар ҳам қабул қилинди.

БАЙРУТ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ ВЬЕТНАМ ЮЗАСИДАН ЧИҚАРГАН РЕЗОЛЮЦИЯСИ

БАЙРУТ, 30 март. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Байрут шаҳрида бўлиб ўтган учинчи конференцияси катта мажлиси, дейилди конференциянинг Вьетнам юзасидан чиқарган резолюциясида, Америка империализмининг Вьетнамга қарши агрессия урушини газаб билан қоралаб, Вьетнам халқининг қарамонона озодлик курашини тўла қўллаб-қувватлаётганликлари билдирилди. Биз Америка бомбардимончи самолётларининг Вьетнам тинч шаҳарлари ва қишлоқларига ваҳшиёна ҳаво ҳужуми қилиши тўғрисидаги талаб этамиз.

Вьетнамдаги сўнгги воқеалар, дейилди сўнгги резолюцияда, АҚШ раҳбарларининг «тинч музокаралар олиб боришга ва тинчликни интизаб қилишга» тўғрисидаги сўтга байонларини батамом очиб ташладилар. Бу нафранглар Америка ҳарбийларининг агрессия пилларини қас-қўшлаш ва Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик кампанияларида қатнашаётган кишилар

ни қалғитиш учунгина хизмат қилди.

Резолюцияда ВДР ҳукумати олға сурган 4 та пункт ва Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронтини олға сурган 5 пункт тўла қўллаб-қувватланди.

Конференция қатнашчилари, деб таъкидланади резолюцияда, АҚШ ВДР га ҳаводан ҳужум қилишнинг дарҳол ва сўзсиз тўхтатиб, Жанубий Вьетнам территориясини ҳамма қўшнларини ва малайларининг қўшнларини олиб қчки кетишини талаб қилди.

АҚШ Жанубий Вьетнам Миллий

«ПОПУЛАР» ГАЗЕТАСИ: СССР ВА КПСС БИЛАН ДУСТЛИК—ЖАҲОН РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ АСОСИЙ МАСАЛАСИДИР

МОНТЕВИДЕО. (ТАСС). Уругвай Коммунистик партияси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг халқаро кенгашининг чакирини тарафдоридир, дейилди «Популар» газетасининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССРда меҳмон бўлиб турган Уругвай Коммунистик партиясининг биринчи секретари Родней Арисменди билан яқинда бўлиб ўтган учрашувига бағишланган редакция мақоласида. Бу учрашув, деб ёзади газета, коммунистик ҳаракатдаги қардошлик муносабатларини таъкидлайди, Ленин

партиясининг ҳаммага намуна бўладиган фаолиятидан далолат беради. Ленин партиясини бизнинг кичик мамлакатимиз партиясини билан бир даражада учрашди.

КПСС билан дўстлик, деб ўқитириди газета, партиянинг таъкид топан вақтдан бери у турган йўлининг ажралмас қисми. Уругвай коммунистлари СССР ва КПСС билан дўстликка жаҳон революциясининг асосий стратегияси масаласи сифатида, империализмга қарши ҳаракатлар сийси, либерализмнинг асоси сифатида баҳо бермоқда. Чунки КПССнинг революция бачча аспектларидаги таърибаси бутун халқаро коммунистик ҳаракат учун принципиал аҳамиятга эгадир.

Газета сўнгги Латин Америкадаги аҳволни қарашлаб шундай деб ёзади: бу қитъадаги барча мамлакатларнинг халқлари «революцияни манфаатлари йўлида ва халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги манфаатлари йўлида бирлаштишлари зарур».

НОРОЗИЛИК НОТАСИ

БЕРЛИН. АҚШ ҳукумати Веймардаги (ГДР) давлат банди галереясига қарашли суратларни қонунга ҳилоф суратда Габриел Германияга топиштирилган мунсабаб билан Германия Демократик Республикаси ҳукумати АҚШ ҳукуматига норозилик билдирди.

Германия Демократик Республикасининг АҚШ давлат департаментига юборган нотасида бундай дейилди: Рембрандтнинг «Автопортрет», Терборхнинг «Эрик портрети» ва Тишбейнинг «Еш аёл портрети» Веймарда ўтирилган ва 1947 йилда АҚШ маъмурулари томонидан мусодара қилинган.

Германия Демократик Республикасининг ҳукумати Германия Федератив Республикаси ҳукуматига ҳам норозилик билдирди ва ана шу суратларни дарҳол ГДР ҳукуматига топиштириш талаб қилди.

МАЛИДА «САЛОМАТЛИК ҲАҲТАСИ»

БАМАКО. Мали республикасининг тарихида биринчи марта «Саломатлик Ҳафтаси» ўтказилди. Бу ҳафталикдан кузатиладиган мақсад — омма ўртасида медицина билимларини пропаганда қилишдан, шунингдек аҳолига медицина ва санитария хизматини тобора яхшилашдан иборат.

Педагогика институтида, олий маъмурий мактабда, област марказларида медицина ходимларининг турли конференциялари, радио орқали суҳбат ва консултациялар ўтказилмоқда, махсус фильмлар кўрсатишмоқда. Малида бу йилги «Саломатлик Ҳафтаси» сил касаллигига қарши бутун мамлакатда ўтказилган кураш кампанияси билан бир вақтга тўғри келди.

Мали ҳукумати ва Судан иттифоқи партиясини меҳнатчиларнинг соғлигини сақлаш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилмоқда. Миллий бюджетнинг 10,57 проценти шу мақсад учун сарф қилинмоқда. Мустақилликка эришилгандан бундан ўтган йиллар ичида врачлар сонин 1959 йилдаги 77 кишидан 108 кишига етди. Булардан 56 киши малиликдир.

ХАНОЙДАГИ УЧРАШУВ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнам меҳнатчилар партиясини Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан чет мамлакатлар билан маданий алоқалар Совет Комитетини делегациясини ва Совет журналистлари делегациясини қабул қилди. СССР Министрлар Совети чет мамлакатлар билан маданий алоқалар Комитетининг раиси С. К. Романовский «Барҳаёт Ленин» совет ҳужжати фильмининг Вьетнам меҳнатчилар партиясини Марказий Комитетига тўхфа қилиб топишди. Учрашув илқ ва самимий вазиатда ўтди.

СЬЕРРА ЛЕОНЕДАГИ АҲВОЛ

ФРИТАУН. (ТАСС). Сьерра Леонеда ҳокимиятини қўлга олган қуроқли кучларининг раҳбарлари Фритаунда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида аҳволни нормаллаштириш тadbирларини кўрмоқдалар. Комедантлик соати қисқартрилиб, тунги соат 12 дан эрталаб соат 5 гача қилиб белгиланди. Сёсий партияларнинг сайлов олд ишораларини ҳарбий ҳукумат олиб ташлашга фармойиш берди. Бу ишоралар пойтахт сайлов участкалари олдига, уйларнинг деворларида ҳазирга қадар осилиб турарди. Айни вақтда аҳолининг қўлидаги қуроқли топишриш мuddатини 31 мартга қадар узайтириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Эълон қилинган расмий аҳо-

ротда армия ҳокимият тепасида қолди ва «жамоат тартибига ҳар қандай таъомиз қилинишига сира йўл қўймайди», дейилди.

ОЛТИН ЗАПАСЛАРИ КАМАЙМОҚДА

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатларнинг олтин запаслари шу йил февраль ойида 43 миллион доллар камайди.

АҚШнинг олтин запаслари ой сайин камайиб бормоқда. Бу запаслар ўтган йилнинг ноябрь ойида 49 миллион доллар, декабрь ойида 27 миллион ва шу йилнинг январь ойида 33 миллион доллар камайди. (ТАСС).

АҚШ ИНТЕРВЕНЦИЯСИНИНГ «САМАРАЛАРИ»

НЬЮ-ЙОРК. Америка интервентлари Жанубий Вьетнам аҳолисини қашшоқлик, очлик ва инфляцияга дучор қилдилар.

Жанубий Вьетнамнинг Америка қўшнлари ва қўғирчоқ Сайгон «ҳукумати» назорат қилиб турган районларида ҳусусан озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи тўхтовсиз ошиб бормоқда. Шу йилнинг дастлаб-

ки ойларидаги нархлар ўрта ҳисобда 26 процент, асосий озиқ-овқат маҳсулоти бўлган гурунчининг нархи 2,5 барабар кўтарилди.

Америка интервентлари уруш харажатлари доирасини кенгайтириб, маҳсулот ерларини бомбардимон ва химия воситалари билан вайрон қила бorgan сари Жанубий Вьетнам аҳолисининг оч қолиш хавфи шу қадар кучайиб бормоқда. (ТАСС).

ЖАКсон-СМИТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ФРИТАУН. Миллий қайта қуриш кенгашининг раиси подполковник Эндрю Жаксон-Смит бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида нутқ сўзлаб, Сьерра Леоне ташқаридан бе-

риладиган иқтисодий ва ҳарбий ёрдамга муҳтож, деди.

Миллий илсоҳот кенгаши, деб таъкидлади у, коррупция ва порахўрликка қарши қатъий кураш олиб боради. (ТАСС).

Қишлоқ янгиликлари

ҚИБРАЯ ЖАМОЛИ

Қибрайнинг бугунги ҳусн жамолига қараб тўймайсан киши. Қўрқам турар-жойлар, маданиятнинг бинолар посёда кўрқам кўрқ қўшиб турибди. 42 хонадонга мўлжаллаб қурилатган турар-жой ҳам ҳадемай қўдан чиқади.

Қуни-кеча қурувчилар 300 ўринли кинотеатрни меҳнаткашларга совға қилдилар. Буни 160-қўрғилиш трести бинокорлари қисқа вақт ичда қуриб битказдилар.

КҶЧАЛАД, КҶЧАЛАД...

Бўка районидаги Карл Маркс номи колхоз билан «Ленин йўли» колхоз ўртасида янги йўл очилди. Олти километрли бу йўлда битум ётирилган, кўча бўйларига даракх кўччалар экилди. Бундан ташқари «Ленин йўли» колхозидан «Октябрь 40 йиллиги» колхозига олти борувчи янги айлама йўл қурилган ҳам низоҳатга этиб қолди.

ЯНА БИР БИНО

Ўрта Чирчиқ район марказида янгидан бир бино кўча бўйида. Бу ерга ателъе жойлаштирилади. У икки қаватли бўлиб, жуда ҳам гўзал қилиб қурилади.

Ҳадемай ателъе эшикларини очилади. Қишлоқдан заказлар қабул қила бошлайди. Ателъе барча замонавий техника билан қуролланади.

М. ЗАРИПОВ.

Еш табиатунослар Марназый станцияси 30 йилдан бунён иш олиб бормоқда. Станция минглаб пионер ва мактаб ўқувчилари қалбига гўзал табиатимизга нисбатан юксак муҳаббат туйғулариини ўстиришда катта роль ўйнади. Бу даргоҳда ўнга яқин тўғарак ишлаб турибди. Ана шу тўғаракларда ёш табиатунослар таърибали ўқитувчилар раҳбарлигида Ўзбекистоннинг ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини ўрганмоқдалар. Қишлоқ хўжалик экинлари ва гулларнинг янги навларини яратиш юзасидан таъриб ўтказмоқдалар.

ОДАМ ЎСМОҚДА

Авлодларга ўз аждодларининг таъки қўриқини ва характеридан ҳақиқат наидар ўтади. Шунинг учун олимлар ҳозирги замон одамнинг таъки қўриқинини унинг ўтмиш замонлардаги аждодларига солиштириб, қисқаси билан таъки қўриқинини аниқлаш ва ҳатто минг ёки ўн минг йилдан сўнг одам қандай қиёфада бўлишини олдиндан айтиб бериш мумкин, демоқдалар.

Ўтмиш замонларда яшаган одамларнинг, афсуски, оилавий албомлари бўлмаган. Аммо ўтмишда бўлганларга қандай қиёфада бўлганларга бўён ўтмиш 60 минг йил мобайлида улар қанчалик ўзгарганлигини аниқ тасаввур қилиш қийин эмас. Скелетнинг тузиллигини олдиндан бунён қандай бўлганлиги ва ҳатто наъзи қанчалигини билиш мумкин. Қурак ва ўрмон суягининг қатталигига қараб одам кенг янгилик бўлганини ёки тор кўракли, заиф бўлганини, били олиш мумкин. Олимлар қадимги гўрстилардан чиққан скелетларнинг текшириб қўрилади. Ун минг йил аввал яшаган одамлар баланд бўйли бўлмаган экан. Уларнинг ўртача бўйи 160 сантиметрга ҳам етмаган.

Келинг, ҳозирги оддий «ўр-тача» одам ўз аждодларига нисбатан қанчалик ўзгарганлигини кўриб чиқайлик.

Авалло шунинг айтиш керакки, бизнинг замонашларимиз аждодларига қараганда бахтлидирлар. Қадимий одамларнинг қолдиқлари таъки қилинган олимлар, тош ва бронза асрда одамнинг ўртача умр қўриқини 18 ёшдан ошмаганлигини аниқладилар. Қадимий Римда одамнинг ўртача умри 23 ёш, ўрта асрларда 20—30 ёшга ташкил қилган. Бизнинг давримизга келиб, медицина кўпгина оғир касалликларга қарши қураш чораларини топган ва яшаш шарафти яхшиланган, қўш мамлакатларда одамнинг ўртача умр қўриқини кескин ошди, Совет Иттифоқида эса ҳозирқ 70 ёшга ташкил элади.

Одамлар, шубҳасиз, гавдалироқ ва соғлом бўлиб қолдилар. Ҳозирги замон одамини бир неча юз йил аввал яшаганлар билан солиштириб, текшириб қўриб бўлади. Бунинг қандай қилиш мумкин? Шахридаги музейга бериб қўриқини. У ерда ўрта аср рицарларининг яроғ-асла-

ҳаларини кўришнинг мумкин. Уларга диққат билан қараганда, бу яроғ-аслаҳлар унчалик катта эмас.

Мен ҳам яқинда Кремлда, Қурул-аслах палатасида бўлидим. Қадимий рус ҳазинасини айланиб қўрқаман, жангчи-ларнинг қурул-яроғлари қўйилган залда тўхтаб қолдим. Шамширлар, даяр ўтмиш билан қўриқиб қолган темир қалқон ва сокуларини кўрдим ва мен билан ёлма-ён турган одамларга низоҳатини ташладим. Улар Спирит ва Қўриқ ўлкадан келган экскурсантлар — меҳнатда чиниққан кенг янгилик, новча тракторчи ва қўмбайчилар эди. Уларга қараб ҳаёт қилди. Ўтмиш пахлавонларнинг бироқта соғути уларга тўри келмайдиган қиёфада қилиди.

Ёки аниқроқ бошқа бир мисолни айтилай. Яқинда янги эл антропологлари шундай таъриб қилиб қўриқини. Лондоннинг қадимий Тауэр қалъаси жойлашган музейга келувчи кишиларнинг ҳар қайсидан (оддий ўрта бўй кишилардан) рицарлар киёимларини киёиб қўриқини илтижос қилишди. Нима бўлди дег? Бир неча аср илгари яшаган ман-ман деган рицарларнинг киёим-бошларини ҳозирги инглизларга тўри келмади, баъзиларига эса жуда тор келди.

Яна бир мисол. Венада Австрия герцогининг бўйи баровар қилиб қўйилган ҳайкал бор. Ҳайкални ўлчаб қўриқайдиган бўйи 183 сантиметр экан. Бўйи шундай келадиган одамнинг ҳозирги вақтда ҳеч қандай катта одам деб ҳисобламайди. Истаган баскетбол командасида ундан ҳам новчароқ ўйинчиларни учратасиз. 300 йил аввал бўйи шундай одам гайритабигини ҳисобланган. Шунинг учун ўн-га ҳайкал ўрнатилган.

Бундан ҳаммаси текширишнинг унчалик аниқ усули эмас, деб эътироз билдирувчилар бордир. Майли, у ҳолда фан дилиларига мурожаат қилайлик.

Яқинда Москва университетини Антропология илмий-текшириш институтини ходимлари тўрт миллион кишини текшириб қўриқдилар. Текширишнинг улар... тик-қўриқини аниқлаш бироқ таъки қилишди. Бундан қараганда тик-қўриқининг антропологияга қандай алоқаси бор, деб ўйлаш мумкин. Маълум бўлишча, жуда катта алоқаси бор экан.

ди 10 секундга тенг. Жаҳон рекордчиси Берекет тезлик билан ҳозир Совет Иттифоқининг ўзига қандай 100 минг спортчи ютира олади. Ҳозирги ўсимлар ҳам биринчи олимпиада чемпиони орада қолдириб кетган бўлардилар. Ҳатто хотин-қизлар ҳам ўтган аср чемпионидан устуни келарди. Римда олимпиада олтин медалини олган АҚШлик негр аёли Вильма Рудольф юз метрли масофага Берк қўриқатган натижадан бир секунд олдин кетган.

Ўш енгил атлетикачиси Пааво Нурмига ютиришда катта муваффақиятлари тўғрисида ҳаётини хайкал ўрнатилган эди. У ҳаётини ҳам ўз даврининг энг зўр ютиришчи эди. Ҳозирчи 10 километрни масофага кўш стайлар Нурмининг бир ярим даврадан кўпроқ орада қолдириб кетган бўлардилар.

Эхтимол, ўтмишда тош улоқтирувчилар кучлироқ бўлган ҳам таъки қилишди, одамлар ўзларини ҳаётда, ўз организмларини имкониятлари ҳақида кўпроқ тушунишга ҳам эга бўлишлар ва шубҳасизки, спорт тўғрисида жисмоний жиҳаддан соғлом бўлиб қолдилар. Хулусан, биз яхши томонга қараб ўзарим бормоқда, деб ишонч билан айтиш мумкин.

А. СВЕТОВ.
(АПН).

ШУНАҚАСИ ҲАМ БҶЛАДИ...

УРАН ҚАРОҚЧИЛАРИ

Яқинда Бразилияда ўғирлар шаъниса кўлга тушди. Улар амалга оширган ишлар ҳатто устаси фаранг айғончиларини ҳам ёна ушлаганга мажбур қилди. Ўғирлар жуда ишбилармон одамлар бўлиб чиқди. Уларнинг 6—26 ва Б—37 бомбардирмончи самолётларидан иборат ўз эскидриласи, қанчалат зорларда жуда мукаммал лаборатория билан жиҳозланган аз-родроми, энг мумкин, бир неча уран конлари бўлган. Ўғирлар Қўшма Штатлардан радиоактив минералларнинг ўғрини четга олиб кетиш билан шугулланишган.

Қароқчилар бир неча йил давомида ҳеч қўлга тушмай олиб боришган. Фақат шу йилнинг бошларида уларни ашвейи далайлар билан тутиб олишди. Полиция унчилига таъйир турган самолётни кўлга олди. Самолётга 8 тонна боғитилган уран рудаси ортилган эди.

Бразилияда уранга бой бўлган катта конлар бор. 1951 йилда улар миллионлашган қилиниб шундан бери ишлатилмай кўйилди. Чанал-конзорларда эса, уран конларини қўриқлаб туриш осон иш эмас. Ўғирлар худди ана шундан фойдаланиб иш қўришди. Уларнинг раҳбари америкали геолог Ральф Днал бўлган.

ХҶН АСР ЕДГОРЛИГИ

Италиялик ишчи Мишель Фини-глуюло кўча тузатари. У асфальт ётиқиш олдидан эсин тошларини мадалабганида бирдан ўн отмиш унинг қўлини яради. Тош остида кўроғини ўн солинган надимий пистон бор экан. Бу ўн XVII асрда таъйирланганлиги аниқланди. Ишчининг қўлини шу пистонга тегиб, ўн отмиш кетган. Шунинг ажабланишларини, иккинчи юз йилдан кўпроқ вақт ўтган ҳам кўроғини наъмимаган ва майдаланиб ҳаёт кетмаган.

МАШИНАНИНГ ЮРАГИ

Бельгиялик ишчи Жан Габелен аниқ бир аппарат яратди. Бу аппарат рўнда утирган машина ҳайдовчи узидан нисбатан қарчаб юксак автомобилни ҳалонатдан саклайди. Мўназ тран-зисторли аппарат ҳайдовчининг

биланга боғлаб қўйилди. У ишчининг юрак уришидаги ўзгар-ишларини ўлчаб туради. Агар шофериинг юзги секинроқ ура бошласа ҳақини аппарат моторга беъзин юбормай қўлади.

ҲАМ ЧИРОҚ, ҲАМ КАССА

Японияда ётиб китоб ўқиш учун мўлжалланган лампа чинарлиди. Уни ётиб қўлиш учун тешинчага таъна ташланса инфоф. Шунда лампа озгина вант ётиб туради. Шундай қилиб, бу лампа бир-бир-рақинга иккинчи ишчи баъжарди: узоқ вант ётиб китоб ўқиш ниско-нини бермайдан ҳамда ўзига хос насса вазифасини ўтайди. Лампа ичига маълум миқдорда тангалар тупланиб қолган, уларни очиб олиш мумкин.

ЭШАКЛАР СУРАТГА ТУШАДИ

Мексикада эшаклар учун фото-студия бориб ётиб юқини бунисини билмаймиш-у, лекин жуда кўп мексикаликлар учун ётиб эшак-нинг сурати жуда зарур. Негаки шу мамлакатдаги кўча қаранати қондалари ётиб эшак аравага фақат унинг эгасида рухсат бўлганидагина тош йўлдан юришга ижозат берилади. Бундай рухсат-номани олиш учун эса полицияга 8 та фотосурат алова эгаси-нинг, 2 таси эса транспорт во-ситаси, яъни эшак ётиб отнинг сурати бўлиши керак.

Реклама ВА Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55 — Эштин-ришлар программаси, 17.00 — Мультифильм (болалар учун), 17.20 — Кўноқ минута (болалар учун), 17.45 — Телевизион янги-ликлар, 18.00 — Биринчи апрель билан (телеминиаторалар театри), 18.40 — Сатиринк инножурналлар саҳифаларида, 19.00 — Комедия нечаси, 19.40 — Кўноқ куй ва рақслар.

Москва кўрсатади, 20.15 — Киносаяқатчилар клуби, 21.15 — Кўпги давра (кинолапо-рама), 22.00 — Телеминиаторалар театри, 22.55 — Кўпги давра-си, 23.00 — Телевизион янгилик-лар, 23.25 — Оғонён (Свердловс-дан олиб кўрсатилади), 00.30 — Биринчи апрель билан (концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади, Рус тилида: 16.55 — Эштинриш-лар программаси, 17.00 — Ору-нинг ушалиши (болалар учун музфильм), 17.30 — Гаардинчи-лар (хўжикатли фильм), 17.50 — Сехри тўғилчалар (телефильм), 18.30 — Вантин тўхтатиб бўлмай-ди (илин-оммабон фильм), 18.50 — Телеминион янгиликлар, 19.00 — Фанат 17 километр (телефильм), 19.20 — Эстрада концерт.

Ўзбек тилида: 20.00 — Еш ку-рувчилар сўти олдидан («Ештин-студия»), 20.30 — Телеминион ян-гиликлар, 20.40 — Концерт, 21.20 — Мақаллада дуа-дуа гап (кино-комедия).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 5 апрелда

НОГАННЕС БРАМС

Программалар: 1.6 ўлим Тўртинчи симфония ми ми-нор, имод. 98. 2.6 ўлим Орнестр учун, скрипка учун концерт Ре мажор. Фенгер раиси № 5. Иккинчилар: Ўзбек Давлат филармония-сининг симфоник орнестри. Дирижёр — Зоҳид Ҳанзааров. Солоисти — Жаҳон конкурси-нинг лауреати — Л. Исмаилов (Москва). Концерт неч соат 8 да бош-ланади. Билетлар концерт зати Мас-сасида кўнуд соат 2 дан, рай-он массаларида кўнуд 12 дан сотилади.

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРАДА

1/IV да Лай-ли ва Мажнун, 2/IV да, кўнуд Оқуш кўли, нечқурун Чо-Чо-Сан.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ТЕАТРАДА

1/IV да Парвона. МУКИМИЯ НОМЛИ ТЕАТРАДА — 1/IV да Катта концерт, 2/IV да Қалам қўлигим.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Катта цирк тошомалари. Ҳинди-стон филлари аттракцион.

КИНО

Салом кичинтой! — «КОМСО-МОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «МОС-КВА» (кўнуд ва нечқурун), «ДРУЖБА» (1 залда тоқ соатлар-да), «ФЕСТИВАЛЬ» (эрталаб соат 11 ва кўнуд 1 да).

Авлия Ибнни бошидан жудо қилиш — НАВОНИ НОМЛИ, «ЎЗ-БЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кўнуд ва нечқурун), «СПУТНИК» (тоқ со-атларда).

Токио олимпиадаси — «ЎЗБЕ-КИСТОН» (кўнуд ва нечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ДАВЛАТ ИТТИФОҚ ЛОНИХА ИНСТИТУТИ

ТОШКЕНТ БЎЛИМИ

10-синф ҳақида маълумоти бўлганларини алоҳида ишчиларини бўйча техник-лойкалар ч м мутахассислигига таъйинлаш учун

З ОЙЛИ КУРСГА

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилганлар етипендия билан таъминланади, Арзилар 15 апрелдан қабул қилинади. Маъгуллар 20 апрелдан бошланади. Иштиқондан ахши ўтганлар институт штатига ўтказилади. Кириш учун қуйидаги ҳуж-жатлар таъмин этилади: Маъ-лумоти ҳақида ҳужжот, 2 фото-сурат (3х4). Паспорт шах-сан қўриқилади. Тошкент шаҳар, Октябрь райони, Навоний кўчаси, 28-а уй (Марназый телеграф ортида) эрталаб соат 8, яримдан кўнуд 4 яримдан кўнуд бўли-мига мурожаат қилинсин. Те-лефон 4.09-75.

ЭЛЕКТР КАБЕЛЛАРИ ВА СИМЛАРИГА ШИКАСТ ЕТКАЗМАН!

СССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланган, «Юно-ри вольти электр тармоқларини қўриқати қондаларига» му-вофиқ ва электр тармоқларини шикастланганда сақлаш мақсадида:

Кўча ва майдонларда, норхоналар территориясида ва ҳовли-ларда ўзбошимча ер қанчи ёни бирор қўриқини ишларини олиб бориш таъқиқланади.

Шунинг асда тутигини, электр диниялари яқинда ёни улар остида ўзбошимча ер қанчи, дархат несиш ва ўтқазини, ҳам-да иморат солиш авариаларга ва бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлади, шаҳар, совхоз, колхоз, завод, фабрика ва шаҳтлар-нинг электр билан таъминланганлиги тўхтатиб қўли.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министр-лига қарашли ТАШПЕСнинг рухсати бўлмагандан, электр линия-си симлари остида алоҳи диниялари, силовий ҳаво ва наъбъ тармоқлари қўриш тақиқланади.

Электр линияси симлари остида юқорига бирок наъса тап-лаш, варрак учирини, олоқ ёқиш, ахлат тўшлаш, отиш маъгу-лотлари ўтқазини, ёғоч, тахта ва ҳоказо тахлаш қатъиян та-қиқланади.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг 1963 йил 28 майдаги қарорига мувофиқ. Тошкент шаҳар, территориясидаги электр кабеллари ва электр узатиш диниялари яқинда бирор иш ба-жариш учун дастлаб Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободчилик бошқармасидан ва ТАШПЕСдан (1 Май кўчаси, 101-уй) ёзма рухсат олиш зарур.

Бериладиган рухсатга мувофиқ электр узатиш динияси яқини, дағи ер қанчи ва бошқа ишларни қўзатиб туриш учун ТАШПЕС ўз вакилларини юборади.

Бу вакилларин ер қанчи ишларининг бошланганидан бир кун олдин хат ёзиб ёни В-3.08.13, В-3.46.65, В-3.69.51, В-3.95.41 телефон орадан чакирини юзсин.

Ўзбошимча ер қанчи ёни бирор қўриқини ишларни қўриқати тақиқлади, дархот ТАШПЕСга В-3.08.13, В-3.95.41, В-3.69.51, В-3.46.65 телефон оралиқ маълум қилинг. Бу билан сиз кў бериш эҳтимон бўлган авария ва бахтсиз ҳодисаларнинг ол-дини олсангиз.

Электр кабелига, электр узатувчи диниянинг симлари ва тиргаларига зарар етказишда аёбдор ишлар сўз маъво. гарантига тортқилади.

ТАШПЕС.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

«ТАШ. КЕНТСКАЯ ПРАВДА» — Орган Ташикентского обкома КП Ўзбекиста-на, областного Совета депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНИЛАРИ: Редактор — В35212. Редактор ўринбосар-лари — В35885, В36232, Масул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиет-ва санъат бўлимлари — В31396. Санаят, транспорт ва кўриш бўлими — В33786. Партия тўғрисида. Ахборот ва спорт бўлими — В35811. Киш-лок хўжалиги, фан, маънаф ва олий. Ҳуку-юртлари бўлими — В39050. Совет ишлари, яъни аш шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марназый Комитети бирлашган нашриятининг бошмақонси. Тошкент шаҳри.

Редактор А. ИСМОИЛОВ. Р. 05261 ИНДЕКС 64970. А. — 1832.